2021. ožujak 25

P9_TA(2021)0110

Jačanje međunarodne uloge eura

Rezolucija Europskog parlamenta od 25. ožujka 2021. o jačanju međunarodne uloge eura (2020/2037(INI))

(2021/C 494/10)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir doprinos Komisije Europskom vijeću i sastanku na vrhu država europodručja od 5. prosinca 2018. naslovljen „Prema snažnijoj međunarodnoj ulozi eura” (COM(2018)0796),

— uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 12. lipnja 2019. naslovljen „Jačanje međunarodne uloge eura – rezultati savjetovanja” (SWD(2019)0600),

— uzimajući u obzir preporuku Komisije od 5. prosinca 2018. naslovljenu „Međunarodna uloga eura u području energetike” (C(2018)8111) i prateći radni dokument službi Komisije (SWD(2018)0483),

— uzimajući u obzir Pariški sporazum Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama i ciljeve održivog razvoja,

— uzimajući u obzir Provedbenu odluku Komisije (EU) 2020/1308 od 21. rujna 2020. o utvrđivanju vremenski ograničene istovrijednosti regulatornog okvira koji se u Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske primjenjuje na središnje druge ugovorne strane, u skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]), a posebno njezine uvodne izjave 5. i 6.,

— uzimajući u obzir godišnji pregled Europske središnje banke od 9. lipnja 2020. naslovljen „Jačanje međunarodne uloge eura”,

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. travnja 2016. o ulozi Unije u okviru međunarodnih financijskih, monetarnih i regulatornih institucija i tijela ([2]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. listopada 2020. o daljnjem razvoju unije tržišta kapitala (CMU): poboljšanje pristupa financiranju na tržištima kapitala, posebno za MSP-ove, te daljnje jačanje sudjelovanja malih ulagatelja ([3]),

— uzimajući u obzir svoje Izvješće od 18. rujna 2020. s preporukama Komisiji o digitalizaciji financijskih usluga: novi rizici u pogledu kriptoimovine – izazovi povezani s regulativom i nadzorom u području financijskih usluga, institucija i tržišta ([4]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. studenoga 2020. o Planu ulaganja za održivu Europu – Kako financirati zeleni plan ([5]);

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. lipnja 2020. o bankovnoj uniji – godišnje izvješće za 2019. ([6]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. veljače 2020. o Godišnjem izvješću Europske središnje banke za 2018. ([7]),

— uzimajući u obzir govor o stanju Unije iz rujna 2020. ([8]),

— uzimajući u obzir izvješće ESB-a iz listopada 2020. o digitalnom euru ([9]),

([1]) SL L 306, 21.9.2020., str. 1.
([2]) SL C 58, 15.2.2018., str. 76.
([3]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0266.
([4]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0265.
([5]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0305.
([6]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0165.
([7]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0034.
([8]) https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/soteu_2020_en.pdf
([9]) https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/Report_on_a_digital_euro~4d7268b458 .en.pdf

— uzimajući u obzir Prilagođeni Program rada Komisije za 2020. ([10]) (COM(2020)0440),

— uzimajući u obzir studiju koju je zatražio Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku (ECON) iz rujna 2020. naslovljenu „Post-COVID-19 Global Currency Order: Risks and Opportunities for the Euro" (Globalni valutni poredak nakon bolesti COVID-19: Rizici i mogućnosti za euro) ([11]),

— uzimajući u obzir radni dokument 26760 iz serije Nacionalnog ureda za ekonomska istraživanja NBER, autora Ethana Ilzetzkija (London School of Economics), Carmen M. Reinhart (Harvard University) i Kennetha S. Rogoffa (Harvard Kennedy School) iz veljače 2020. naslovljen „Why is the euro punching below its weight?" (Zašto euro ne ostvaruje svoju punu snagu) ([12]),

— uzimajući u obzir članak Brugela od 5. lipnja 2020. naslovljen „Is the COVID-19 crisis an opportunity to boost the euro as a global currency?" (Je li kriza uzrokovana bolešću COVID-19 prilika za jačanje eura kao globalne valute?) ([13]),

— uzimajući u obzir studiju Glavne uprave EP-a za unutarnju politiku Unije (DG IPOL) od 13. veljače 2019. naslovljenu „Euro at 20: Background reader – collection of studies and assessments" (Euro u 20-oj: razumijevanje konteksta – zbirka studija i procjena) ([14]),

— uzimajući u obzir govor predsjednika Europskog vijeća Charlesa Michela od 5. ožujka 2020. u Centru za europske političke studije o međunarodnoj ulozi eura ([15]),

— uzimajući u obzir napomene predsjednika Charlesa Michela nakon sastanaka Europskog vijeća održanih 13. prosinca 2019. ([16]),

— uzimajući u obzir detaljnu analizu iz lipnja 2020. koju je zatražio Odbor EP-a za ekonomsku i monetarnu politiku i koja je dio dokumenata za monetarni dijalog, naslovljenu „The International Role of the Euro: State of Play and Economic Significance" (Međunarodna uloga eura: Trenutačno stanje i ekonomska važnost) iz lipnja 2020. ([17]),

— uzimajući u obzir uvodnu izjavu predsjednice ESB-a Christine Lagarde na saslušanju u Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku 8. lipnja 2020. ([18]),

— uzimajući u obzir govor Fabija Panette, člana Izvršnog odbora ESB-a, od 7. srpnja 2020. naslovljen „Unleashing the euro's untapped potential at global level" (Oslobađanje neiskorištenog potencijala eura na globalnoj razini) ([19]),

— uzimajući u obzir studiju Barryja Eichengreena (University of California, Berkeley) iz travnja 2010. naslovljenu „Managing a Multiple Reserve Currency World" (Poslovanje u svijetu s više valuta pričuva) ([20]),

— uzimajući u obzir objavu na blogu Brugela od 3. prosinca 2018. naslovljenu „The international role of the euro" (Međunarodna uloga eura) ([21]),

— uzimajući u obzir studiju Službe Europskog parlamenta za istraživanja (EPRS) iz siječnja 2020. naslovljenu „Economic and Budgetary Outlook for the European Union" (Gospodarska i proračunska perspektiva za Europsku uniju) ([22]),

— uzimajući u obzir brifing EPRS-a od 2. srpnja 2019. naslovljen „Towards unified representation for the euro area within the IMF" (Prema jedinstvenom zastupanju europodručja u MMF-u) ([23]),

---

([10]) https://ec.europa.eu/info/publications/2020-commission-work-programme-key-documents_hr
([11]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/652751/IPOL_STU (2020)652751_EN.pdf
([12]) https://scholar.harvard.edu/files/rogoff/files/nber26760_why_is_euro_punching_ below_its_weight.pdf
([13]) https://www.bruegel.org/2020/06/is-the-covid-19-crisis-an-opportunity-to-boost-the-euro-as-a-global-currency/
([14]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/624431/IPOL_STU (2019)624431_EN.pdf
([15]) https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2020/03/05/keynote-speech-at-europe-s-next-stage-at-the-centre-for-european-policy-studies-ideas-lab-2020/pdf
([16]) https://www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2019/12/13/remarks-by-president-charles-michel-after-the-european-council-meetings-on-13-december-2019/
([17]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/648806/IPOL_IDA (2020)648806_EN.pdf
([18]) https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2020/html/ecb.sp200608~4225ba8a1b. en.html
([19]) https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2020/html/ecb.sp200707~3eebd4e721.en. html
([20]) https://eml.berkeley.edu/~eichengr/managing_multiple_res_curr_world.pdf
([21]) https://www.bruegel.org/2018/12/the-international-role-of-the-euro/
([22]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/646139/EPRS_STU (2020)646139_EN.pdf
([23]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/637969/EPRS_ BRI(2019)637969_EN.pdf

2021. ožujak 25

— uzimajući u obzir brifing Odjela za podršku ekonomskom upravljanju Glavne uprave za unutarnju politiku (DG IPOL) iz listopada 2020. naslovljen „Guidance by the EU supervisory and resolution authorities on Brexit" (Smjernice nadzornih i sanacijskih tijela EU-a o Brexitu) ([24]),

— uzimajući u obzir podatke Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) o valutnom sastavu službenih deviznih pričuva (COFER) ([25]),

— uzimajući u obzir Eurostatovo priopćenje za medije 84/2020 od 19. svibnja 2020. naslovljeno „The 2017 results of the International Comparison Program" (Rezultati Međunarodnog programa za usporedbu za 2017.) ([26]),

— uzimajući u obzir Eurostatovo priopćenje za medije 137/2020 od 16. rujna 2020. naslovljeno „Euro area international trade in goods surplus EUR 27,9 bn" (Višak međunarodne trgovine robom europodručja u iznosu od 27,9 milijardi EUR) ([27]),

— uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A9-0043/2021),

A. budući da je u 20 godina postojanja euro postao pozitivan simbol jedinstva, integracije i gospodarske snage Europe i njezina položaja u svijetu te postao kanal za širenje europskih vrijednosti demokracije, slobodnih tržišta i međunarodne suradnje;

B. budući da je euro službena valuta europodručja, koje trenutačno obuhvaća 19 od 27 država članica EU-a, i da ga kao zajedničku valutu podržava većina građana u svim državama članicama europodručja ([28]); budući da su Bugarska, Hrvatska i Danska vezale svoje valute uz euro u okviru tečajnog mehanizma (ERM II) i budući da je euro ujedno službena ([29]) ili *de facto* valuta ([30]) određenih područja izvan EU-a; budući da odluka zemalja u razvoju da svoje valute vežu uz euro može utjecati na njihova gospodarstva i dugoročne izglede za održivi razvoj;

C. budući da unatoč gospodarskoj veličini i utjecaju europodručja u svjetskoj trgovini euro uvelike zaostaje za američkim dolarom u smislu upotrebe kao valute međunarodnih pričuva ([31]) i valute računa ([32]) te u svojem udjelu u međunarodnim deviznim transakcijama i dužničkim vrijednosnim papirima ([33]), no gotovo je podjednak dolaru u pogledu udjela međunarodnih plaćanja; budući da je euro i dalje druga najvažnija valuta u međunarodnom monetarnom sustavu;

D. budući da globalni potencijal eura nije u potpunosti ostvaren i da su njegove koristi neravnomjerno podijeljene među članicama europodručja;

E. budući da sažetak kompozitnog indeksa ESB-a o međunarodnoj ulozi eura upućuje na to da je porast eura kao međunarodne valute dosegnuo vrhunac 2005., da je njegova internacionalizacija nakon toga u padu te da euro otad nije povratio svoj prethodni status; budući da je kriza uzrokovana bolešću COVID-19 ponovno istaknula važnost jačanja međunarodne uloge eura;

([24]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/651369/IPOL_ BRI(2020)651369_EN.pdf
([25]) https://data.imf.org/?sk=E6A5F467-C14B-4AA8-9F6D-5A09EC4E62A4
([26]) https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10868691/2-19052020-BP-EN.pdf/bb14f7f9-fc26-8aa1-60d4-7c2b509dda8e
([27]) https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10569467/6-16092020-AP-EN.pdf/861498a9-16ca-3fd1-6434-aee64bfa7192
([28]) Prema istraživanju Flash Eurobarometra 481 iz studenoga 2019. potpora euru se povećala: dvije trećine ispitanika smatra da je euro dobar za njihovu zemlju, što je u 13 zemalja udio veći nego 2018. (a niži u četiri zemlje).
([29]) Euro se, na temelju službenog dogovora s Europskom unijom, koristi kao službena valuta u Kneževini Monaku, Republici San Marinu, Državi Vatikanskoga Grada, Kneževini Andori te Saint-Pierre-et-Miquelonu i otoku Saint-Barthelemy, koji su oba francuska prekomorska područja izvan EU-a.
([30]) Euro je postao *de facto* domaća valuta na Kosovu i u Crnoj Gori, zamijenivši njemačku marku.
([31]) Prema podacima MMF-ova COFER-a od 30. rujna 2020. svjetske pričuve u eurima 2020. iznosile su 20,27 %, u usporedbi sa 61,26 % u američkim dolarima i 2,05 % u renminbijima.
([32]) Euro kao valuta računa predstavlja 30 % globalnih trgovinskih transakcija robom, ali njegova je upotreba još uvijek ograničena kada transakcije ne uključuju europodručje, za razliku od američkog dolara.
([33]) Prema izvješću ESB-a iz lipnja 2020. o međunarodnoj ulozi eura udio eura u međunarodnim dužničkim vrijednosnim papirima krajem 2019. iznosio je 22 %, a u padu je od sredine 2000-ih, dok se udio američkog dolara nastavio povećavati i dosegnuo otprilike 64 %.

F. budući da će veća međunarodna uloga eura omogućiti Uniji da promiče dobrobit europskih građana, kako je definirano u članku 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), i da promiče međunarodni sustav utemeljen na jačoj multilateralnoj suradnji i dobrom globalnom upravljanju, kako je definirano u članku 21. UEU-a; budući da bi politike uspostavljene radi jačanja međunarodne uloge eura trebalo provoditi u skladu s općim ciljevima Unije, uključujući održivi razvoj, punu zaposlenost i industrijsku politiku, te da bi njima trebalo poboljšati socijalnu otpornost, unutarnju koheziju i funkcioniranje europodručja i promicati globalne gospodarske odnose koji su u skladu s ciljevima europskog zelenog plana, Pariškog sporazuma, ciljevima održivog razvoja i europskim stupom socijalnih prava;

G. budući da trenutačne geopolitičke promjene i međunarodni trgovinski izazovi, uključujući poremećaje u vrijednosnim lancima, tehnološki razvoj, digitalnu transformaciju, rast kineske gospodarske moći i nedavne geopolitičke izazove za multilateralizam, mogu dovesti do multipolarnog svjetskog gospodarstva, čime se otvara put za potencijalni pomak prema viševalutnom sustavu pričuva u kojem bi euro sudionicima na globalnom tržištu mogao nuditi dodatne valutne izbore i omogućiti niže globalne financijske rizike;

H. budući da bi veća međunarodna uloga eura i njegova povećana upotreba kao rezervne valute omogućili viši stupanj financijske autonomije europodručja te ga zaštitili od upotrebe drugih valuta kao alata vanjske politike od strane drugih nacionalnih uprava i povećali sposobnost EU-a da oblikuje vlastiti politički stav na globalnoj razini;

I. budući da bi EU trebao zaštititi integritet svoje financijske infrastrukture, neovisnost svojih tržišnih subjekata i neovisnost globalnih mreža financijskih transakcija od jednostrane vanjske politike i mogućih izvanteritorijalnih sankcija koje provode jurisdikcije trećih zemalja te istodobno osigurati učinkovitu provedbu politike sankcija EU-a;

J. budući da je odluka o upotrebi valute u konačnici uvjetovana preferencijama sudionika na tržištu, a povjerenje u stabilnost valute ključna je sastavnica koja utječe na njihov izbor i važan kriterij za središnje banke i vlade pri određivanju sastava njihovih međunarodnih pričuva; budući da je mjera u kojoj se vanjski akteri koriste određenom valutom povezana s integritetom i dosljednošću jurisdikcije koja izdaje tu valutu; budući da stabilnost valute također ovisi o stabilnosti institucija koje stoje iza nje te da je potrebna veća europska integracija kako bi se euru dala dodatna institucionalna i politička stabilnost;

K. budući da ulogu međunarodnih valuta određuje velik raspon čimbenika; budući da, povijesno gledano, zemlje koje izdaju dominantne valute odlikuje veliko i rastuće gospodarstvo, slobodno kretanje kapitala, spremnost na preuzimanje međunarodne uloge, stabilnost, sposobnost pružanja velike i elastične opskrbe sigurnom imovinom, razvijena financijska tržišta i znatna geopolitička prisutnost; budući da dugoročno gledano privlačnost određene valute također ovisi o vitalnosti gospodarstva jurisdikcije izdavateljice; budući da, s jedne strane, veličina gospodarstva europodručja i slobodno kretanje kapitala ispunjavaju osnovne preduvjete koji omogućuju jačanje međunarodne uloge eura, dok su s druge strane financijska tržišta i tržišta kapitala i dalje rascjepkana, fiskalna struktura europodručja koja se uvelike temelji na bankama je nepotpuna, a pouzdana ponuda visokokvalitetne imovine za globalne ulagače nije dovoljna;

L. budući da snažna međunarodna valuta omogućuje jurisdikciji da ima koristi od izdavanja velikih iznosa dužničkih vrijednosnih papira koji se na tržištima diljem svijeta smatraju nerizičnima, da ima koristi od takozvanih „izrazito velikih povlastica”, emisijske dobiti i mogućnosti prodaje državnih vrijednosnih papira po niskim kamatnim stopama, a poduzećima omogućuje da iskoriste stabilnost koja dolazi s mogućnošću obavljanja međunarodnih transakcija u vlastitoj valuti;

M. budući da će dugoročna međunarodna uloga eura uvelike ovisiti o privlačnosti europodručja kao mjesta poslovanja i stabilnosti fiskalnih politika država članica; budući da je za gospodarski oporavak nakon pandemije potrebna dobra monetarna i proračunska politika, i na razini EU-a i u državama članicama europodručja; budući da je potrebna odgovarajuća kombinacija monetarnih i fiskalnih politika kako bi se izgradila dublja i stabilnija ekonomska i monetarna unija (EMU), što je potrebno za povećanje utjecaja eura i koristi koje to donosi za članice europodručja;

2021. ožujak 25

N. budući da se europodručje suočava sa znatnim izazovima, posebno onima povezanima s klimatskim promjenama, kibersigurnošću, pranjem novca i financiranjem terorizma, te s geopolitičkim izazovima, uključujući povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz EU-a;

O. budući da Ujedinjena Kraljevina od 31. siječnja 2020. više nije članica EU-a; budući da povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz EU-a dovodi do strukturnih promjena u financijskom sustavu EU-a i njegovoj stabilnosti, što pojačava potrebu za nastavkom razvoja i daljnjom integracijom tržišta kapitala EU-a kako bi ona postala privlačna, konkurentna, otporna i održiva, čime bi se izbjegla tržišna fragmentacija i omogućilo im se da se natječu na globalnoj razini uz istodobno zadržavanje globalnog i suradničkog stava; budući da se velika pozornost mora posvetiti tome da nijedan policentrični financijski sustav i sustav tržišta kapitala koji bi mogao nastati kao rezultat povlačenja Ujedinjene Kraljevine ne dovede do financijske fragmentacije; budući da je smanjenje ovisnosti EU-a o tržišnoj infrastrukturi Ujedinjene Kraljevine od presudne važnosti za jačanje međunarodne uloge eura;

P. budući da je globalni oporavak i dalje neujednačen, neizvjestan i nepotpun, a mjere za ograničavanje širenja pandemije bolesti COVID-19 dodatno opterećuju gospodarski oporavak, što bi moglo utjecati na položaj svjetskih valuta;

Q. budući da je za gospodarski oporavak nakon pandemije potrebna brza provedba plana oporavka Next Generation EU, koji predstavlja europski fiskalni odgovor za uklanjanje strukturnih slabosti i uspostavu politika za jačanje održivog rasta i konkurentnosti, s naglaskom na i. pravednoj zelenoj tranziciji, ii. digitalnoj transformaciji, iii. gospodarskoj koheziji, produktivnosti i konkurentnosti, iv. socijalnoj i teritorijalnoj koheziji, v. institucijskoj otpornosti i vi. politikama za sljedeću generaciju, te je potrebna izgradnja povjerenja među ulagačima; budući da bi takve politike mogle biti relevantne i za povećanje stabilnosti i privlačnosti eura na globalnoj razini i za jačanje gospodarske i financijske autonomije Europe; budući da će smislen fiskalni poticaj, uključujući zajedničke europske napore, zajedno s monetarnom politikom usmjerenom na očuvanje stabilnosti cijena, ojačati protucikličke kreditne kapacitete EU-a i posljedično pozitivno utjecati na međunarodni položaj eura; budući da bi prijevremeno povlačenje fiskalnih poticaja i nedostatak koordinacije fiskalnog djelovanja mogli ugroziti socijalni i gospodarski oporavak Unije, pogoršati postojeće razlike u europodručju, ugroziti njegovu koheziju i integritet te također oslabiti privlačnost eura kao međunarodne valute;

R. budući da se planom Next Generation EU od 750 milijardi EUR pruža povijesna prilika za jačanje međunarodne uloge eura doprinosom povećanju globalne likvidnosti, podupiranjem protucikličke potrošnje i olakšavanjem europske gospodarske koordinacije; budući da će izdavanje obveznica u kombinaciji s fondom za oporavak omogućiti globalnim ulagačima izloženost u cijelom europodručju, čime će se uspostaviti istinska krivulja prinosa europodručja;

S. budući da je ESB-ov hitni program kupnje zbog pandemije odlučujući element u održavanju stabilnosti cijena i osiguravanju stabilnih izvora financiranja za gospodarstvo europodručja;

T. budući da učinkovit i razvijen financijski sustav koji se temelji na vrlo raznolikim financijskim instrumentima, dobro razvijena tržišta kapitala i likvidna sigurna imovina mogu ojačati međunarodnu ulogu valutne unije;

U. budući da na nekim strateškim tržištima brojna europska poduzeća još uvijek ne odabiru euro kao referentnu valutu za određivanje cijena i trgovanje;

V. budući da nove ovlasti za privremeno izdavanje duga za oporavak, uključujući zelene i socijalne obveznice, koje bi EU mogle učiniti najvećim izdavateljem takvog duga na svijetu, zahtijevaju odgovarajuće kapacitete u području provedbe i izvršenja te stroge standarde transparentnosti i sljedivosti prihoda od izdavanja zelenih obveznica kako bi se izbjeglo narušavanje dugoročne vjerodostojnosti eura kao sigurne valute imovine;

W. budući da je pandemija ubrzala digitalnu transformaciju financija; budući da bi razvoj digitalnih financijskih usluga i plaćanja, uz snažne europske aktere kao predvodnike, podupro snažnu međunarodnu ulogu eura; budući da će digitalni euro europsku valutu učiniti prikladnijom za digitalni svijet i omogućiti širenje eura u području digitalnih plaćanja te će njegovo korištenje postati jednostavnije, jeftinije i učinkovitije;

X. budući da su studije koje je naručio Odbor Europskog parlamenta za ekonomsku i monetarnu politiku pokazale da šira upotreba međunarodne valute donosi prednosti, ali da također podrazumijeva globalnu odgovornost, ovisnosti i troškove, što treba uzeti u obzir pri izradi ambicioznih monetarnih politika kojima je cilj učiniti euro konkurentnijim;

Y. budući da je za promjene koje ovise o kretanjima na tržištu i usmjerene su prema jačanju međunarodne uloge eura potrebna jasna predanost otvorenim i slobodnim međunarodnim tržištima, uz potporu ciljanih politika za olakšavanje, i na razini EU-a i na razini država članica, koje su usklađene s tim ciljem i dio su sveobuhvatnog plana;

Prednosti i izazovi jačanja međunarodne uloge eura

1. podsjeća na Ugovorima utvrđenu obvezu svih država članica, osim Danske, da uvedu jedinstvenu valutu nakon što ispune konvergencijske kriterije iz Maastrichta; pozdravlja pristupanje Bugarske i Hrvatske mehanizmu ERM II u srpnju 2020. te podržava skori ciljni datum za uvođenje eura u te dvije zemlje; u tom pogledu potiče Komisiju da procijeni mogući učinak daljnjeg proširenja europodručja na proces jačanja međunarodne uloge eura;

2. ističe ireverzibilnost jedinstvene valute; naglašava da euro nije samo monetarni, već i politički projekt;

3. smatra da, iako se svi učinci internacionalizacije eura ne mogu lako kvantificirati, jačanje međunarodne uloge eura u smislu njegove uloge valute međunarodnih pričuva i valute računa te njegova korištenja na deviznom tržištu, u međunarodnom dugu i na kreditnim tržištima može donijeti i kratkoročne i dugoročne koristi; napominje, međutim, da to također sa sobom nosi rizike i odgovornosti koje treba uzeti u obzir u postupku dopunjavanja tržišnih sila političkim mjerama; posebno ističe da se ojačanim međunarodnim valutnim statusom eura može povećati upotreba eura kao valute pričuva, ostvariti izrazito velike povlastice i smanjiti vanjski troškovi financiranja i transakcijski troškovi za konverzije valuta te smanjiti troškovi i rizici koje snose europska poduzeća i kućanstva; ističe da će snažnija međunarodna uloga eura postupno stvoriti dublja, likvidnija i integriranija europska financijska tržišta, zbog čega će biti manje osjetljiva na tečajne šokove, što bi europskim poduzećima i vladama omogućilo pouzdaniji pristup financiranju; ističe da bi se ojačanim međunarodnim valutnim statusom eura također mogla dodatno povećati autonomija monetarne politike, ojačati njegov globalni prijenos i učiniti monetarnu politiku EU-a manje ovisnom o egzogenim ekonomskim i financijskim prelijevanjima, kao i poboljšati likvidnost monetarnog sustava, smanjiti troškovi trgovanja i poboljšati učinkovitost tržišta te otpornost europodručja na financijske šokove, što bi pak doprinijelo monetarnoj i financijskoj stabilnosti EU-a, uz osiguravanje nesmetane prilagodbe makroekonomskih neravnoteža; smatra da će se ojačanom međunarodnom ulogom eura povećati sposobnost EU-a da oblikuje svoj politički stav neovisno o globalnim kretanjima; međutim, prima na znanje da neke studije ukazuju na činjenicu da snažnija međunarodna uloga valute može dovesti do gubitka emisijske dobiti, precijenjenosti valuta, veće volatilnosti toka kapitala u vrijeme globalnog stresa i povećane međunarodne odgovornosti;

4. naglašava da bi istaknutija uloga eura na međunarodnoj razini mogla ojačati otpornost međunarodnog financijskog sustava nudeći veći izbor sudionicima na tržištu diljem svijeta i čineći međunarodno gospodarstvo manje osjetljivim na šokove povezane s velikom ovisnošću brojnih sektora o jedinstvenoj valuti; smatra da bi internacionalizacija eura mogla postati ključni čimbenik u postavljanju temelja za revitalizirani međunarodni monetarni sustav, koji će se i dalje oslanjati na ograničen broj valuta, što će ga učiniti uravnoteženijim i održivijim;

5. smatra da je od strateškog dugoročnog interesa europodručja i njegovih država članica izvući sve moguće prednosti od izdavanja valute eura, a posebno od njegove jače međunarodne uloge; naglašava da su za ostvarenje tih koristi potrebni dobro usmjereni politički napori na europskoj i nacionalnoj razini, uključujući doprinose ESB-a, Jedinstvenog sanacijskog odbora (SRB), europskih nadzornih tijela i Europske investicijske banke (EIB);

2021. ožujak 25

6. ističe da za jačanje međunarodne uloge eura Unija mora dodatno razviti i dovršiti za sada nedovršenu infrastrukturu zajedničke valute i ostvariti veći napredak u pogledu njezinih ključnih funkcija;

7. ponavlja da je potrebno produbiti i dovršiti ekonomsku i monetarnu uniju, bankovnu uniju i uniju tržišta kapitala u cilju jačanja međunarodne konkurentnosti europskih tržišta, stabilnosti i privlačnosti eura te, konačno, strateške autonomije Unije;

8. podsjeća na napredak u izgradnji bankovne unije i prima na znanje dogovor postignut u Euroskupini o reformi Europskog stabilizacijskog mehanizma i napretku u pogledu stupanja na snagu zajedničkog zaštitnog mehanizma za jedinstveni fond za sanaciju; pozdravlja činjenicu da Komisija trenutačno revidira okvir za krizno upravljanje i osiguranje depozita kako bi povećala učinkovitost, proporcionalnost i sveukupnu usklađenost tog okvira za upravljanje bankovnim krizama u Uniji;

9. prima na znanje zahtjev Euroskupine sa sastanka na vrhu država europodručja od 11. prosinca 2020. da se pripremi postupan i vremenski razrađen plan rada za sve neriješene elemente potrebne za dovršetak bankovne unije; podsjeća da bankovnoj uniji i dalje nedostaje sustav osiguranja depozita te mehanizam kojim bi se omogućilo pružanje likvidnost bankama u sanaciji; stoga naglašava da će dovršenje bankovne unije, a posebno uspostava dobro osmišljenog sustava za jamčenje i zaštitu bankovnih depozita EU-a i dovršenje mehanizma za rješavanje posrnulih banaka, ojačati međunarodnu ulogu eura;

10. smatra da će pristup „sigurnog portfelja” i osnaživanje SRB-a putem reforme okvira za sanaciju i uspostave europskog sustava osiguranja depozita doprinijeti razvoju jedinstvenog tržišta za europske banke i prekinuti sustav povratnih informacija između države članice i njezina financijskog sustava, čime će se povećati privlačnost imovine denominirane u eurima i ojačati međunarodna uloga eura;

11. naglašava da bi međunarodna uloga eura također profitirala od korištenja potencijala jedne od najvećih dodanih vrijednosti EU-a: njegovog jedinstvenog tržišta; u tu svrhu poziva na dovršenje jedinstvenog tržišta;

12. napominjemo da bi se dovršenjem unije tržišta kapitala promicala uloga eura na međunarodnom tržištu s obzirom na to da su za postizanje i povećanje njegovog međunarodnog statusa ključna duboka i likvidna domaća, financijska tržišta i tržišta kapitala denominirana u eurima; naglašava da bi se napretkom u razvoju unije tržišta kapitala povećale otpornost i neovisnost u odnosu na globalna kretanja i privlačnost imovine denominirane u eurima; žali zbog nedovoljnog razvoja i segmentacije tržišta kapitala europodručja po nacionalnoj osnovi, što je dovelo do malih tržišta; potiče jačanje suradnje u području oporezivanja financijskih proizvoda, poziva na smanjenje nacionalnih mogućnosti i diskrecijskih prava kako bi se smanjile prekogranične prepreke te poziva na ulaganje napora za postupno usklađivanje nacionalnih stečajnih propisa; smatra da bi nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a Unija trebala ulagati maksimalne napore u jačanje svoje globalne konkurentnosti, oslanjajući se na svoje prednosti kako bi postala privlačno tržište za europska i međunarodna poduzeća i ulagače; u tom kontekstu uviđa potencijalnu ulogu eura u ublažavanju učinka povlačenja Ujedinjene Kraljevine na irski otok;

13. naglašava potrebu za održivim, pravednim i stabilnim gospodarskim i fiskalnim politikama te strukturnim politikama za poticanje produktivnosti i rasta, i na razini EU-a i na razini država članica, koje se temelje na predanosti vjerodostojnim fiskalnim pravilima kako bi se održala stabilnost i integritet eura; u tom pogledu pozdravlja plan naveden u paketu za oporavak Next Generation EU da se iskoristi fiskalni poticaj, odnosno zaduživanje za 750 milijardi EUR iz obveznica tržišta kapitala kako bi se financirao oporavak od pandemije bolesti COVID-19 i pružila potpora zelenoj i digitalnoj tranziciji; smatra da bi fond za oporavak i otpornost mogao poboljšati funkcioniranje trenutačno rascjepkanog tržišta državnog duga, potaknuti dovršetak bankovne unije i poduprijeti napredak prema dovršetku unije tržišta kapitala; nadalje, pozdravlja izdavanje obveznica u iznosu od 100 milijardi EUR u okviru europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE); napominje da nedavna iskustva s izdavanjem instrumenta SURE potvrđuju visoku razinu interesa ulagača za europske obveznice; svjestan je da je financiranje plana oporavka zajedničkim odgovorom na zajednički šok ispravan pristup; ističe da je upotreba raznih poreza za povećanje vlastitih sredstava EU-a korak u pravom smjeru i da se time jača uloga eura; smatra da bi Parlamentu kroz politički nadzor trebalo dodijeliti snažniju demokratsku ulogu u provedbi tog procesa;

14. naglašava potrebu za vjerodostojnim fiskalnim okvirom kojim se jača privlačnost eura promicanjem dugoročnog rasta, osiguravanjem stabilnosti radi poboljšanja održivosti financija država članica i smanjenjem rizika od renominiranja; u tom pogledu poziva na daljnje razmatranje postojećeg okvira Pakta o stabilnosti i rastu i njegove provedbe s obzirom na zahtjevne okolnosti i naslijeđene probleme koji proizlaze iz odgovora na gospodarsku krizu prouzročenu pandemijom bolesti COVID-19, koja će trajati desetljećima; napominje da, iako će se neke od potpornih mjera automatski prekinuti, odabir odgovarajućeg vremenskog okvira za povlačenje preostalih mjera bit će ključan kako bi se izbjeglo narušavanje oporavka i rasta, što će biti od temeljne važnosti za suočavanje s dugom nakon krize i njegovo smanjenje na održivu razinu;

15. naglašava da je odgovarajuća opskrba sigurnom imovinom preduvjet za status međunarodne valute te ističe ograničenu dostupnost sigurne imovine denominirane u eurima; smatra da bi razvoj prikladnih alata politike mogao olakšati opskrbu sigurnom imovinom, nadalje smatra da će predloženo izdavanje zajedničkog duga za financiranje gospodarskog i društvenog oporavka pružiti referentnu vrijednost za rezervnu imovinu na razini EU-a i povećati ponudu sigurne imovine denominirane u eurima; poziva Europski odbor za sistemske rizike da ažurira izvješće svoje radne skupine na visokoj razini za sigurnu imovinu iz 2018.; potiče EIB da izda veći broj obveznica denominiranih u eurima, čime bi se poboljšala dostupnost nerizične imovine denominirane u eurima;

16. prima na znanje da je euro već glavna valuta za izdavanje zelenih obveznica jer je prema ESB-u 2019. više od polovine zelenih obveznica izdanih u svijetu bilo izdano u eurima; smatra da bi EU također trebao postati svjetski predvodnik u postavljanju standarda za izdavanje zelenih obveznica; stoga poziva Komisiju da predstavi ambiciozan novi akcijski plan za održivo financiranje te prijedlog strogog standarda EU-a za zelene obveznice; smatra da bi se konsolidacijom uloge EU-a kao globalnog predvodnika i aktera koji utvrđuje standarde za zeleno financiranje euro mogao ojačati kao valuta izbora za održive financijske proizvode, čime bi se ojačala njegova međunarodna uloga; pozdravlja odluku Komisije o izdavanju zelenih obveznica kao važnog elementa financiranja fonda za oporavak i otpornost; ponavlja da su zelene obveznice dužnički instrumenti čiji su prihodi usmjereni na financiranje održivih i ekološki prihvatljivih ulaganja; potiče Komisiju i države članice da s pomoću snažnih standarda transparentnosti i sljedivosti prihoda ulagačima pruže visok stupanj pravne sigurnosti da će se njihovo ulaganje koristiti u navedenu svrhu; u tom kontekstu poziva na brzo dovršenje i provedbu taksonomije održivih gospodarskih aktivnosti; ističe da je potrebno izbjeći rizik od mogućih negativnih učinaka po likvidnost do kojih može doći zbog fragmentacije europske sigurne imovine između zelenih obveznica, socijalnih obveznica i „standardnih" obveznica;

17. svjestan je uloge geopolitike u globalnom valutnom natjecanju; poziva na jačanje geopolitičke uloge EU-a kako bi se poduprla i u potpunosti iskoristila jača uloga eura; ističe da bi internacionalizacija eura Uniji pružila više mogućnosti da utječe na globalne geopolitičke odluke, što bi pak moglo povećati globalnu privlačnost eura; napominje da, iako bi uloga geopolitike u današnjem svijetu trebala biti dio promišljanja o jačanju međunarodne uloge eura, posebno jer internacionalizacija valute može imati pozitivne sigurnosne učinke, Unija bi trebala uzeti u obzir svoje sposobnosti u području vanjske i sigurnosne politike, uz istodobno promicanje međunarodnog sustava kojim se vodi računa o multilateralnoj suradnji i dobrom globalnom upravljanju;

18. primjećuje da jednostrana primjena sankcija od strane trećih zemalja može izazvati rizik od izvanteritorijalnih učinaka i dovesti u pitanje autonomiju odlučivanja EU-a i njegovih država članica te njihovo pravo na regulaciju; ustraje u tome da promicanje veće međunarodne uloge eura predstavlja način zaobilaženja učinka sankcija trećih zemalja; u tom pogledu pozdravlja mjere koje je EU već poduzeo, kao što su aktiviranje EU-ova „Statuta o blokiranju" ([34]) i uspostava instrumenta potpore trgovinskim razmjenama (INSTEX); poziva Komisiju da nastavi s radom na učinkovitosti vlastitih sankcija i na izvanteritorijalnim učincima sankcija trećih zemalja na subjekte iz EU-a;

([34]) Uredba Vijeća (EZ) br. 2271/96 od 22. studenoga 1996. o zaštiti od učinaka izvanteritorijalne primjene zakonodavstva koje donese treća zemlja i djelovanja koja se temelje na tom zakonodavstvu ili iz njega proizlaze (SL L 309, 29.11.1996., str. 1.).

2021. ožujak 25

19. zabrinut je da fragmentirano institucionalno okruženje EU-a i nedostatak sposobnosti da nastupa jedinstvenim glasom u međunarodnim institucijama mogu potkopati vjerodostojnost njegovih monetarnih i fiskalnih politika, što koči daljnji institucionalni razvoj europodručja i međunarodnu ulogu eura; ponavlja potrebu za jednostavnijim i kodificiranim predstavljanjem EU-a u multilateralnim organizacijama i tijelima, osobito predstavljanjem europodručja u MMF-u, kako bi se pojačao globalni doseg eura; smatra da bi, sve dok se problem predstavljanja ne riješi, međunarodnu ulogu eura mogla potaknuti djelotvornija koordinacija među različitim predstavnicima EU-a; poziva Komisiju da pruži detaljne odgovore u vezi s konkretnim mjerama poduzetima kao odgovor na prijedloge koje je Parlament iznio u svojoj Rezoluciji od 12. travnja 2016. o ulozi Unije u okviru međunarodnih financijskih, monetarnih i regulatornih institucija i tijela;

Politike za jačanje međunarodne uloge eura

20. naglašava da bi se ojačanom međunarodnom ulogom eura moglo doprinijeti strateškoj autonomiji Unije i njezinom jačanju; stoga preporučuje mjere za osmišljavanje i provedbu mjera politike kojima se potiče međunarodna uloga eura i podupiru tržišno usmjerene promjene u tom smjeru, uz istodobno jačanje funkcioniranja i unutarnje kohezije europodručja te poticanje ostvarivanja važnih klimatskih ciljeva i ciljeva održivosti, uzimajući u obzir posebnosti rubnih regija;

21. smatra da bi, osim produbljivanja i dovršetka EMU-a, politike ključne za jačanje i poticanje međunarodne uloge eura mogle biti usmjerene, među ostalim, na financijske usluge i tržišta kapitala, tržište rada, sustave plaćanja, međunarodnu trgovinu, energetiku, digitalnu transformaciju, borbu protiv klimatskih promjena te vanjsku i sigurnosnu politiku; ističe da se takve politike moraju provoditi imajući na umu postizanje općih ciljeva Unije;

22. primjećuje da su snažna i konkurentna financijska tržišta ključna za jačanje međunarodne uloge određene valute te stoga naglašava da je u tom području potrebno učinkovita, razmjerna i predvidljiva regulacija;

23. svjestan je da je tržište centraliziranog poravnanja vrlo koncentrirano, posebno za poravnanje kamatnih izvedenica denominiranih u eurima, koje uvelike ovisi o središnjim klirinškim drugim ugovornim stranama sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini; u tom kontekstu prima na znanje odluku Komisije o vremenski ograničenoj istovrijednosti i potiče sektor da slijedi poziv Komisije i smanji svoju izloženost i ovisnost o središnjim drugim ugovornim stranama trećih zemalja, posebno OTC izvedenicama koje su denominirane u eurima i drugim valutama Unije; u tom pogledu podržava napore središnjih drugih ugovornih strana u Uniji da izgrade svoje kapacitete za poravnanje, kao i napore Komisije, Europskog nadzornog tijela i ESB-a da pomognu tom sektoru i potaknu ga da u predstojećim mjesecima identificira i uhvati se u koštac s tehničkim preprekama prijenosu prekomjernih izloženosti u Uniju; u tom pogledu ističe važnost regulatorne suradnje između EU-a i Ujedinjene Kraljevine na temelju dobrovoljnog, neobvezujućeg okvira izvan Sporazuma o trgovini i suradnji, kojim bi se omogućio dijalog o svim relevantnim regulatornim pitanjima uz potpuno poštovanje regulatorne i nadzorne autonomije svake strane;

24. primjećuje da je globalni značaj pojedine valute izravno povezan s ulogom koju zemlja izdavateljica ima u svjetskoj trgovini; naglašava da bi EU, kao jedan od najvećih svjetskih trgovinskih blokova predan otvorenim i slobodnim međunarodnim tržištima, mogao imati koristi od ojačane međunarodne uloge svoje valute; ističe da će se poticanjem odabira eura u trgovini smanjiti tečajni rizici i drugi troškovi povezani s valutama, posebno za europske MSP-ove; međutim, primjećuje da se europska poduzeća, unatoč svojem položaju velikih kupaca i proizvođača, ponekad na ključnim strateškim tržištima odlučuju trgovati u drugim valutama ili se suočavaju s poteškoćama u trgovanju u eurima zbog tržišnih struktura i ovisnosti o prethodnim odabirima; prima na znanje studije koje pokazuju da udio eura u računima poduzeća ovisi o brojnim čimbenicima, uključujući veličinu poduzeća i zemlju u kojoj se nalazi, homogenost robe i postojeće opskrbne lance; stoga poziva Komisiju da potiče upotrebu eura pri određivanju cijena i izdavanju računa u trgovinskim transakcijama te da iskoristi veliki potencijal koji nude financijski instrumenti denominirani u eurima, aktivnim uključivanjem privatnih dionika i trgovinskih partnera te promicanjem upotrebe eura u trgovinskim sporazumima EU-a; nadalje, u tom kontekstu ističe potencijal koji nude opskrbni lanci koji su u skladu s Unijinim klimatskim ciljevima i ciljevima održivosti te s drugim relevantnim standardima;

25. smatra da bi Komisija mogla dodatno promicati upotrebu eura u određivanju cijena trgovine i izdavanju računa te promicati ulaganja denominirana u eurima održavanjem otvorenog dijaloga s privatnim i javnim dionicima, nacionalnim tijelima i institucijskim ulagačima te pružanjem sveobuhvatnog znanja i razumijevanja svojih inicijativa i raznih napora

usmjerenih na jačanje privlačnosti i otpornosti europodručja i eura; smatra da bi bilo korisno poboljšati učinak europske gospodarske diplomacije sudjelovanjem u redovitim razmjenama s partnerima iz skupine G20, kao i sa susjednim zemljama i zemljama kandidatkinjama, kako bi se utvrdile konkretne političke mjere od zajedničkog interesa s ciljem jačanja uloge eura u trećim zemljama;

26. ističe da bi veći udio ugovora o energiji kojima se trguje u eurima mogao povećati međunarodnu ulogu te jedinstvene valute te stoga podupire politike kojima se potiče taj cilj; u tom pogledu naglašava važnost tržišta zelene energije i robe kao prethodnika za robu denominiranu u eurima kojom se trguje na svjetskoj razini, pri čemu bi emisijske jedinice Europske unije u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (EU-ETS) mogle doprinijeti jačanju uloge eura u međunarodnoj trgovini i postizanju klimatskih ciljeva EU-a; nadalje, poziva na poduzimanje mjera za olakšavanje novih inovativnih ugovora, posebno za održive izvore energije i tržišta energije u nastajanju, što će pružiti priliku da se trgovanje za više energetskih ugovora provodi u eurima, čime će se ojačati međunarodna uloga eura; potiče Komisiju da nastavi savjetovanje i izradu studija čiji je cilj utvrditi potencijal za povećanje upotrebe eura u drugim sektorima, posebno u prometu, te u poljoprivredi i za prehrambene proizvode, kako bi se dodatno podržalo i promicalo korištenje eura za tu vrstu ugovora; stoga poziva na daljnje djelovanje kako bi se preispitala pravila o financijskim tržištima, uključujući Direktivu ([35]) i Uredbu ([36]) o tržištima financijskih instrumenata (MiFID II/MIFIR), te kako bi se pojednostavio i dodatno uskladio okvir za transparentnost tržišta vrijednosnih papira s ciljem povećanja sekundarnog trgovanja dužničkim instrumentima denominiranim u eurima, te Uredbu o referentnim vrijednostima, kako bi se podržao razvoj referentnih vrijednosti eura za tržišta robe i ojačala uloga eura kao referentne valute;

27. naglašava ulogu ESB-a u održavanju povjerenja u euro i zaštiti monetarne autonomije u globalnom kontekstu te stabilnosti cijena; ističe da valuta koja dugoročno održava stabilnu vrijednost potiče takvo povjerenje; u tom pogledu naglašava važnost postizanja ciljeva stabilnosti cijena i vjerodostojnosti monetarne politike; napominje, međutim, da cilj u pogledu inflacije sustavno nije bio ostvarivan;

28. naglašava važnost stabilnosti financijskih tržišta u europodručju kao preduvjeta za status međunarodne valute; ističe učinke monetarne politike ESB-a na stabilnost financijskih tržišta; pozdravlja brze i konkretne odgovore ESB-a u okviru monetarne politike na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19 donesene u izvanrednom kontekstu; uviđa pozitivan učinak brzih mjera ESB-a na gospodarsko stanje i financijsku stabilnost europodručja te na privlačnost eura, stabiliziranjem financijskih tržišta, očuvanjem dostupnosti likvidnosti eura, podupiranjem uvjeta financiranja u gospodarstvu europodručja i na globalnoj razini, jačanjem povjerenja tržišta;

29. ističe važnost ugovora o razmjeni i linija za repo ugovore u rješavanju manjka tržišta financiranja u eurima na globalnoj razini, osiguravanju odgovarajuće opskrbe likvidnosti eura i neizravnom jačanju međunarodne uloge eura, čime se ukazuje na predanost Eurosustava potpori likvidnosti i stabilnosti financijskih tržišta u kriznim vremenima te neometanom prijenosu njegove monetarne politike; u tom pogledu poziva ESB da dodatno proširi svoje linije razmjene na susjedne zemlje izvan europodručja i šire; poziva ESB da istraži dodatne načine jačanja međunarodne uloge eura s ciljem povećanja njegova neovisnog političkog stava u globalnom kontekstu i jačanja autonomije Europe u donošenju gospodarskih i financijskih odluka;

30. naglašava da obveza ispunjavanja maržnih poziva iz europskih središnjih drugih ugovornih strana nakon zatvaranja sustava TARGET2 (sustav europodručja za namiru u realnom vremenu na bruto načelu) s valutama izvan europodručja stavlja europske banke u znatno nepovoljan položaj, posebno u vrijeme tržišnog stresa poput prvih tjedana pandemije COVID-19; ističe da bi produljenje radnog vremena sustava TARGET2 radi usklađivanja radnog vremena deviznog tržišta ojačalo ulogu eura i autonomiju europskih tržišta kapitala, čime bi se europskim bankama omogućilo da izbjegnu pribjegavanje likvidnosti izvan europodručja kako bi se uskladile sa zahtjevima za iznos nadoknade za središnje druge ugovorne strane; pozdravlja konsolidaciju sustava TARGET2-T2S uvođenjem duljeg radnog vremena, što je predviđeno za studeni 2022.; potiče ESB i druge dionike da ubrzaju produljenje radnog vremena sustava TARGET2;

([35]) Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

([36]) Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

2021. ožujak 25

31. naglašava da je, osim svog glavnog mandata za održavanje stabilnosti cijena i svog sekundarnog mandata za pružanje potpore općim ekonomskim politikama u Uniji s ciljem doprinosa ostvarenju ciljeva Unije, kako su utvrđeni u članku 3. Ugovora o Europskoj uniji, ESB zadužen za olakšavanje neometanog funkcioniranja platnih sustava i sustava namire; naglašava važnost autonomnih europskih metoda plaćanja; poziva ESB da osigura odgovarajuću ravnotežu između financijskih inovacija, stabilnosti i zaštite potrošača; pozdravlja inicijativu 16 europskih banaka za pokretanje europske inicijative za platni promet, čiji je cilj stvaranje jedinstvenog platnog rješenja za potrošače i trgovce diljem Europe;

32. pozdravlja izvješće ESB-a o digitalnom euru te ističe vrijednost koju digitalna valuta može pridodati jačanju međunarodne uloge eura, uključujući povjerenje građana u zajedničku valutu; prima na znanje izjavu Fabija Panette, člana Izvršnog odbora ESB-a zaduženog za radnu skupinu Eurosustava na visokoj razini o digitalnoj valuti središnje banke (CBDC), da digitalni euro ne bi zamijenio gotovinu, već je dopunjavao; potiče ESB da nastavi s radom na digitalnom euru te sa zanimanjem iščekuje sljedeći korak ESB-a u tom procesu, na temelju odluke Upravnog vijeća koja će se objaviti sredinom 2021.; naglašava važnost osiguravanja visoke razine kiberotpornosti i sigurnosti te podržava napore ESB-a da to promiče; nadalje, poziva da se nastavi procjena koristi i nedostataka upotrebe digitalne valute kako bi se postigla ravnoteža između globalne konkurentnosti, inovacija, sigurnosti i privatnosti;

33. naglašava da se snažnija uloga eura u digitalnom dobu mora poduprijeti inovativnim digitalnim financijskim rješenjima i učinkovitim digitalnim plaćanjem u eurima; poziva da se to promiče provedbom sveobuhvatnih strategija o digitalnom financiranju i plaćanjima malih vrijednosti; smatra da bi EU, s obzirom na digitalnu transformaciju, trebao uspostaviti okvir za zaštitu financijske stabilnosti, uz poštovanje najviših standarda kibersigurnosti i zaštite potrošača, uključujući zaštitu privatnosti i podataka, te zaštite najranjivijih skupina, kao što su starije osobe i osobe s invaliditetom, koje bi se mogle suočiti s problemima pri upotrebi novih tehnologija; ističe da je potrebno nastaviti borbu protiv pranja novca osnivanjem europske nadzorne i financijsko-obavještajne jedinice, kako bismo ostavili iza sebe razdoblje ekonomskog nacionalizma, koji je odgovoran za sadašnji decentralizirani sustav nadzora u tom području; svjestan je napora EBA-e u tom pogledu u vezi s osnivanjem kolegijâ za sprečavanje pranja novca kako bi se nadzorna tijela dogovorila o zajedničkom pristupu, uključujući koordinirane mjere, razmjenu informacija i procjenu rizika;

34. prima na znanje pojavu kriptoimovine i naglašava važnost praćenja njezina razvoja i rizika stabilnih kriptovaluta za monetarnu suverenost; prima na znanje rad središnjih banaka, drugih tijela i organizacija na praćenju kriptoimovine; naglašava potrebu za jasnim i dosljednim smjernicama na razini EU-a o trenutačnim regulatornim i bonitetnim postupcima, kojima će se promicati više inovacija, osigurati financijska stabilnost i očuvati zaštita potrošača; u tom pogledu pozdravlja Komisijin prijedlog uredbe čiji je cilj poboljšati pravnu sigurnost u regulatornom tretmanu kriptoimovine;

35. pozdravlja komunikaciju koju je Komisija donijela 19. siječnja 2021. pod naslovom „Europski gospodarski i financijski sustav: Poticanje otvorenosti, snage i otpornosti”, u kojoj se iznosi sveobuhvatna strategija za jačanje otvorene strateške autonomije Europe u makroekonomskom i financijskom području; posebno podržava ključne mjere koje je Komisija predložila za promicanje globalne upotrebe eura;

o

o o

36. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiju.